

**Nousiaisten kunnan
paikallinen turvallisuussuunnitelma**

Vuosille 2025-2029

Sisällys

1	Johdanto.....	4
2	Turvallisuuden yleiskuva	6
2.1	Kuntalaiskyselyn keskeisiä tuloksia asuinalueen turvallisuuteen liittyen.....	6
3	Keskeisiä turvallisuusongelmia ja niihin vaikuttavia ilmiöitä ja trendejä	9
3.1	Nuorten rikollisuuden vähentäminen	9
3.2	Ikääntyneiden asumisen turvallisuuden kehittäminen	11
3.3	Lähisuhdeväkivallan vähentäminen	12
3.4	Hyvien väestösuhteiden edistäminen	13
3.5	Alkoholista johtuvien turvallisuushaittojen ennaltaehkäisy	15
3.6	Julkisten tilojen ja asuin- ja elinympäristön turvallisuus	16
3.7	Liikenneturvallisuus.....	18
4	Turvallisuussuunnitelman painopisteet	19
5	Lähteet	21

Taulukot ja kuvat

Taulukot

Taulukko 1. Tietoon tulleet rikokset ja niiden selvittäminen	9
Taulukko 2. Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt	10
Taulukko 3. Rikoksista syylliseksi epäillyt 0-14-vuotiaat/1000 vastaavan ikäistä	11
Taulukko 3. Rikoksista syylliseksi epäillyt 15-17-vuotiaat	11
Taulukko 3. Rikoksista syylliseksi epäillyt 18-20-vuotiaat	11
Taulukko 4. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä.	12
Taulukko 4. Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä.....	12
Taulukko 5. Viranomaisten tietoon tulleen perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin	13
Taulukko 6. Alaikäisten alkoholin ostot vähittäismyynnistä,	15
Taulukko 6. Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset.....	15
Taulukko 6. Päihteiden vaikutuksen alaisena tehdyistä rikoksista syylliseksi epäillyt	15
Taulukko 6. Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, 8. ja 9. luokan oppilaista.....	15
Kuvio 1. Sisäisen turvallisuuden arvoketju.....	4
Kuvio 2. Kuntalaisten paikallisten sosiaalisen hyvinvoinnin tila (kaikki ikäryhmät).	14
Kuvio 3. Kuntalaisten paikallisen sosiaalisen hyvinvoinnin tila (kaikki ikäryhmät).....	14
Kuvio 4. Viranomaisten käsiteltäväksi tulleita tehtäviä.	17
Kuvio 5. Poliisin tietoon tulleet rikokset rikoslajin mukaan	18

1 Johdanto

Kuntalain mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Turvallisuus luo pohjan hyvinvoinnille. Turvallisuussuunnitelman tavoitteena on lisätä turvallisuuden tunnetta ja parantaa kuntalaisten turvallisuutta vähentämällä onnettomuuksien, tapaturmien, rikosten ja häiriöiden määrää.

Nousiaisten kunnan paikallinen turvallisuussuunnitelma on laadittu vuosille 2025–2029. Turvallisuussuunnitelman tavoitteena on vähentää rikosten, häiriöiden ja onnettomuuksien määrää ja niistä aiheutuvia vahinkoja sekä ylläpitää asukkaiden turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta.

Turvallisuus käsitteenä on laajentunut viime vuosikymmenten aikana. Aiemmin turvallisuus ymmärrettiin suppeasti ja sillä tarkoitettiin lähinnä vaaran poissaolemista. Tänä päivänä turvallisuus on myös tärkeä osa hyvinvointia. Suuri merkitys ihmisen hyvinvoinnille on hänen kokemallaan turvallisuuden tunteella. Myös ennakoinnin tarve on korostunut. Tästä syystä turvallisuussuunnittelun painopiste on monelta osin ennalta ehkäisevässä työssä. Turvallisuusuhkiin vaikuttaminen ennakoivalla työllä korjaavan työn sijaan tuo myös merkittäviä taloudellisia säästöjä ja parantaa asukkaiden hyvinvointia.

Nousiaisten turvallisuussuunnittelun lähtökohtana ovat paikallisesti tunnistetut turvallisuusongelmat ja niihin puuttuminen suunnitelmallisesti. Turvallisuussuunnitelmassa määritellään turvallisuuden parantamista koskevat tavoitteet ja painopisteet ottaen huomioon Nousiaisten erityispiirteet. Näiden pohjalta sovittujen ja tässä turvallisuussuunnitelmassa listatuille toimenpiteille nimetään vastuutaho, tavoitteet ja aikataulu.

Turvallisuussuunnitelman alaiset toimitukset korostuu turvallisuusongelmien ennaltaehkäisy ja keskittyminen kohonneisiin riskeihin.

Sisäisen turvallisuuden arvoketju

Kuvio 1. Sisäisen turvallisuuden arvoketju

Turvallisuussuunnitelman suunnitteluun ja laatimiseen ovat osallistuneet eri osastojen henkilöstö poikkihallinnollisesti.

Kuntalaisille vuonna 2024 toteutetun kuntalaiskyselyn tuloksia hyödynnettiin turvallisuussuunnitelman toimenpiteiden valinnassa ja suunnittelussa.

Turvallisuussuunnitelman laadinnassa on huomioitu paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset (Sisäministeriö, 2019). Linjausten painopistealueet ovat nuorten rikollisuuden vähentäminen, ikääntyneiden asumisen turvallisuuden kehittäminen, lähisuuhdeväkivallan vähentäminen, hyvien väestösuhteiden edistäminen, alkoholista johtuvien turvallisuushaittojen ennaltaehkäisy ja julkisten tilojen turvallisuus. Painopisteitä sovellettaessa on kuitenkin huomioitu Nousiaisten erityispiirteet ja eri tahojen kuulemisissa esiinnousseet teemat ja toiveet.

Turvallisuussuunnitelmassa on pyritty mahdollisimman kattavasti huomioimaan myös kunnan eri alueiden erityispiirteitä.

Kunnassa johtoryhmän vastuulla on kokonaisturvallisuuden arviointi, seuranta ja kehittäminen. Kokonaisturvallisuus koostuu esimerkiksi valmiussuunnittelusta, turvallisuussuunnittelusta, ennalta ehkäisevästä työstä sekä hanketyöstä.

2 Turvallisuuden yleiskuva

Turvallisuuteen liittyviä asioita käsitellään turvallisuussuunnitelman lisäksi useissa eri strategioissa, ohjelmissa ja yhteistyöryhmissä poikkihallinnollisesti kunnan sisällä ja osittain myös seudullisesti/maakunnallisesti. Turvallisuussuunnitelmaa laadittaessa on otettu huomioon jo näissä strategioissa, suunnitelmissa ja työryhmissä tehtävä työ ja pyritty koordinoimaan koko kunnan turvallisuustyötä. Näitä ovat mm: kunnan valmiussuunnitteluun liittyvä materiaali ja valmiussuunnitelmat.

2.1 Kuntalaiskyselyn keskeisiä tuloksia asuinalueen turvallisuuteen liittyen

Nousiaisten kunnassa toteutettiin vuonna 2024 kuntalaiskysely, johon vastasi 335 kuntalaista. Kyselyssä kysyttiin muiden aiheiden ohella sitä, miten kuntalaiset kokivat oman asuinalueensa viihtyisyyden ja turvallisuuden ja miten näitä voitaisiin lisätä. Kuntalaiset kokivat asuinalueen turvallisuuden hyväksi. Kuntalaiskyselyn tulokset on kuvattu tarkemmin kuntalaiskyselyn 2024 laajassa raportissa.

Asuinalueen viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämiseksi kuntalaisten vastauksissa korostuivat turvallisuuden kehittämiseksi seuraavat teemat:

1) **teiden turvallisuuden edistäminen ja yleiseen siisteyteen panostaminen ja**

2) **liikenneturvallisuusrakenteiden kehittäminen.**

Teiden turvallisuuden edistämisen ja yleiseen siisteyteen panostamisen teema koostuu kuntalaisten ehdotuksista liittyen teiden kunnossapitoon ja kevyen liikenteen väylien rakentamiseen, valaistuksen lisäämiseen sekä alueen siisteyteen ja elävöittämiseen.

Kuntalaiset toivoivat kunnan kiinnittävän huomiota sekä ajoteiden että kevyen liikenteen väylien kunnossapidosta huolehtimiseen, sillä monien teiden pinnat ovat huonokuntoisia aiheuttaen vaaratilanteita. Mainittuja huonokuntoisia teitä olivat Kirkkotie, Lemuntie ja Repolantie. Lisäksi teiden talvikunnossapitoon toivottiin parannusta. Vastauksissa mainittiin Repolantie, johon toivottiin lumen aurausta riittävän ajoissa ja reunoja myöden. Yleisesti talvikunnossapitoon liittyen hiekoitusta toivottiin parannettavan. Pientareiden levennystä toivottiin Lemuntielle ja Halisojantielle. Asuntoalueiden tiehoitokunta koettaisiin hyväksi järjestelmäksi edistää teiden hoitoa ja teiden hoidon siirtäminen takaisin maanviljelijöille ehdotettiin.

Kevyen liikenteen väylän rakentamista toivottiin sekä keskustaan että haja-asutusalueelle. Kevyen liikenteen väyliä toivottiin rakennettavan Nutturlaan, Mietoistentien varteen, Kaitaraistentielle, Repolantielle (erityisesti välille Koljola-Santamala), Lemuntien yhteyteen: Laaleisten junaradalta keskustaan, Kirkonseudulle, Kirkkotielle, pidemmälle Paijulan suuntaan, Paijulasta Nutturlaan päin, yleisesti keskustaan ja vanhalle kasitien levennykselle. Harrastepyöräilijöille ehdotettiin omaa kaistaa. Osa pyöräteistä koetaan vaarallisiksi huonokuntoisen asfaltin vuoksi. Huonokuntoisina kevyen liikenteen väylinä mainittuja teitä olivat esimerkiksi keskustan-Vahdontien ajotie sekä Santamalantien-Rästäsmäentien kävelytiet.

Kuntalaiset toivoivat katuvalaistukseen parannusta. Katuvalaistuksen toivottiin palavan nykyistä kello 5 aiemmin sekä 22:30 pidempään. Osassa asuinalueista katuvalaistuksen kerrottiin olevan pimeänä tai valaistuksen koettiin olevan liian himmeä. Vastauksissa 27 ehdotettiin valaisimien vaihtamista kirkkaampiin ja led-valoiksi. Katuvalaistusta toivottiin myös lisättävän. Katuvalaistusta toivottiin Halisojantielle, Repolantielle, Joukontien päästä alkavalle kävelytielle, Kappelmäentielle ja pidemmälle Nutturlaan päin sekä Kirkkotielle.

Lasten kouluteiden turvaamista toivottiin riittävällä katuvalaisulla sekä nopeusrajoitteiden valvomisella. Kuntalaiset kertoivat lasten joutuvan kävelemään pimeillä teillä, joissa rekat ajavat ylinopeutta. Ilmaiseen koulukyyditykseen oikeuttavaa matkaa toivottiin lyhennettävän kolmeen kilometriin ja kunnan ehdotettiin tukevan esimerkiksi puolet koulukyydityksen hinnasta. Vertailupaikkakuntana käytettiin Turkuja, jossa bussikyyditykset eivät vastausten perusteella maksa yhtä paljon kuin Nousiaisissa. Pienen lapsen alle viiden kilometrin matkan kulkeminen säässä kuin säässä koettiin kohtuuttomana. Kirkkotie koettiin turvattomaksi, myös Halisojantie koettiin koululaisille vaaralliseksi ja esimerkiksi koulukyydityksen järjestämistä tätä tietä käyttäville alakoululaisille toivottiin. Asuinalueiden läpiajoihin puuttumista toivottiin.

Kuntalaiset toivoivat yleisten kunnan alueiden siisteyden ja kierrätyksen edistämistä sekä puhtaaseen ympäristöön ja hengitysilmaan panostamista. Keinoina ehdotettiin ulkoroskakorien lisäämistä katujen varsille, rikkinäisten korjauttamista sekä roskakorien säännöllistä tyhjentämistä. Ulkoroskakoreja toivottiin erityisesti koiranjätteille. Roskakorien ympäristön alueita toivottiin myös pidettävän nykyistä siistimpänä. Roskakoreja toivottiin esimerkiksi firsbeegolfradan varteen. Kuntalaiset toivoivat lisäksi jätehuollon ja kierrätyksen kehittämistä. Kierrätyspisteitä toivottiin lisättävän ja pisteille toivottiin omia keräyksiä lasille, metallille, pahville ja muoville. Lisäksi keräyspisteiden tulisi olla helposti saatavilla ilman auton käyttöä. Hyötyjätekeräyspistettä toivottiin Koiviston asuinalueelle. Tekstiilikierätyspisteiden lisäystä ehdotettiin kierrätyspisteiden yhteyteen.

Vastauksissa mainittiin myös tarve ojien avaamiselle ja puiden poistaminen ojista. Kuntalaiset toivoivat viheralueiden ja teiden varsien parempaa hoitoa, ruohonleikkuuta ja siistimistä sekä istutuksia, puista ja taideteoksia alueiden yleisilmeen ja viihtyvyyden edistämiseksi. Tienvarsia, eritasoliittymästä keskustaan johtavaa katumiljöötä ja keskustaa ehdotettiin elävöitettävän edellä mainituin keinoin. Näiden ajateltiin lisäävän myös Nousiaisten kunnan imagoa. Mainittuina alueina oli esimerkiksi Nouste Areenan istutusalue, joka koettiin tärkeäksi, sillä Nouste Areenalla vierailee paljon myös 28 ulkopaikkakuntalaisia. Lisäksi Santamalaan vievän tien pumppaamon alue koettiin siistimistä vaativaksi, jotta alueen yleisilme pysyisi miellyttävänä. Myös Santalantien liikenneympyrän ja Henrikin yhtenäiskoulun ympäristön siistimistä toivottiin. Lisäksi opasteita, infotauluja ja tienviittoja toivottiin laitettavan kuntoon. Yhteistä vastuunkantamista ja talkoohenkisyttä toivottiin edistettävän esimerkiksi asuinalueiden viheralueiden siisteydessä huolehtimisesta. Lisäksi kävelyteiden varsien leikkipuistojen viheralueiden kunnossapidon edistämistä toivottiin, esimerkiksi Sarinkujan puiston ison nurmialueen. Asuinalueiden metsäalueita

toivottaisiin pidettävän virkistysalueina eikä metsiin toivota liiallisia hakkuita, avohakkuita ei toivota lisää.

Liikenneturvallisuusrakenteiden kehittämisen teema koostuu kuntalaisten ehdotuksista hidasteiden ja suojateiden lisäämisestä, nopeusrajoitusten noudattamatta jättämiseen puuttumisesta, liikennekasvatuksesta, susikannan ja melusaasteiden huomioimisesta toiminnassa. Liikenneturvallisuuden edistämistä toivottiin pohdittavan koko kunnan alueella, ei vain Nummen alueella, koulukeskuksien tai uusien asuinalueiden yhteydessä.

Kuntalaiset toivoivat hidasteiden lisäämistä kunnan alueella, mikä osaltaan edistäisi kyselyn vastauksissa toivottua nopeusrajoitusten noudattamista. Leikkipuistojen sijaintiin nähden asennetut hidasteet koettiin olevan asennettu väärin kohtiin, sillä leikkipuistoon päästäkseen, on ylitettävä tie. Myös asuinalueiden etuajo-oikeutettujen teiden liikenne saataisiin rauhoitettua ja nopeudet laskettua hidasteilla. Läpiajo-oikeuksien poistaminen turvaisi koululaisten koulumatkat. Kuntalaisten kokemuksen mukaan osassa teistä kaahaillaan, joka aiheuttaa vaaratilanteita. Toisaalta olemassa olevien "muovisten" hidasteiden vaihtamista toisenlaisiin toivottiin, sillä nykyisten hidasteiden koettiin aiheuttavan rakenteellista haittaa viereisille rakennuksille. Ylinopeuden ajamista mainittiin tapahtuvan erityisesti Nummen alueella, Vahdontiellä ja Kappelmäntiellä. Lisäksi kuntalaiset kokevat, että 40 km/h alueilla ajetaan ylinopeutta.

Liikennevalvontaa toivottiin edistettävän yhteistyössä poliisin kanssa. Poliisin näkyvyyden lisääminen koettiin tärkeänä. Liikennekasvatusta toivottiin edistettävän erityisesti mopoilijoiden ja mönkijöillä ajavien keskuudessa, sillä erityisesti heidän ajavan liikenteessä vastuuttomasti aiheuttaen vaaratilanteita. Mainittuna alueena oli Nummen alue. Nuorison mopoiluun toivottiin tarkempaa valvontaa sekä kaahailuun puuttumista. Huoltajien kasvatusturvallisuutta korostettiin. Suojateitä toivottiin lisättävän Kirkkotien molempiin päihin (Koljolan tien risteys, Vahdontien risteys) ja Kirkonpiirin koulun kohdalle pyörätien päättymiskohtaan.

Myös susikantaan puuttumista toivottiin, jotta asuinalueen turvallisuus paranisi. Koululaisille toivottiin susikuljetuksia. Henrikin koulun vaaralliseksi koetun alaluokkien parkkialueen 30 liikennejärjestelyjen kehittämiseksi ehdotettiin yksisuuntaisesti ajettavaa kaksikaistaista kääntösilmukkaa autoilijoita varten. Ulommalla kaistalla huoltajat voivat jättää lapsen turvallisesti kouluun ja sisempää kaistaa pääsisi poistumaan silmukasta.

Osaa kuntalaisista huolestutti alueensa melusaasteet, joita teollisuusalue, ampumarata sekä Cartingrata aiheuttavat. Melut häiritsevän erityisesti niiden pitkäaikaisuuden vuoksi sekä sijoittumisesta iltoihin ja vapaapäiviin. Myös Nummen alueella koettiin meluhaittaa erityisesti nuorten kaahailuun liittyen. Yleisesti alueen turvallisuutta on mahdollista edistää yhteisöllisyydellä, avoimuudella ja tarkkaavaisuudella.

3 Keskeisiä turvallisuusongelmia ja niihin vaikuttavia ilmiöitä ja trendejä

Keskeisten turvallisuusongelmien ja niihin vaikuttavien ilmiöiden ja trendien kuvaamisessa on hyödynnetty Sisäministeriön julkaisuja 2019:2 Turvallisuutta kaikkialla -paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset – julkaisun toimenpidekortteja.

Toimenpidekortit koostuvat kuudesta eri aihealueesta ja jokaiselle aihealueelle on koottu visio, tavoitteet ja indikaattorit. Indikaattoreja on koottu kunnasta saatavilla olevista tiedoista mahdollisimman hyvin vastaamaan Sisäministeriön julkaisun toimenpidekorkeissa kuvattuja indikaattoreja. Kaikilta osin täsmälleen samoja indikaattoreja ei löydetty tai niitä ei ollut kunnasta saatavilla.

3.1 Nuorten rikollisuuden vähentäminen

Nuorisoriikollisuus viittaa rikoksiin, joihin syyllistyy alle 18-vuotias henkilö. Se on osa laajempaa rikollisuuden ilmiötä, mutta sillä on erityispiirteitä, jotka liittyvät nuorten kehitysvaiheisiin, elämäntilanteisiin ja käyttäytymiseen. Usein nuorisoriikollisuus on tilapäistä, ja monet nuoret lopettavat rikollisen toiminnan kasvettuaan aikuisiksi.

Visio: Estetään riskiryhmässä olevien nuorten ajautuminen rikollisuuteen. Katkaistaan nuoren alkanut rikoskierre ajoissa oikealla ja oikea-aikaisella tuella sekä palveluilla.

Indikaattorit:

Verrokkikuntina Nousiainen, Masku, Mynämäki ja Rusko.

Verrokkikuntiin verrattuna Nousiaisissa vuonna 2023 on ollut toiseksi vähiten rikoksia määrällisesti.

Tietoon tulleet rikokset ja niiden selvittäminen muuttujina Rikosryhmä ja teonkuvauksen tarkenne, Tiedot, Kunta ja Vuosi

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
RIKOKSET JA RIKKOMUKSET YHTEENSÄ												
Viranomaisten tietoon tulleet rikokset (lkm.)												
Nousiainen	621	453	729	390	351	362	480	368	344	319	285	302
Masku	2 111	2 200	2 590	1 354	1 243	1 362	807	979	868	665	426	354
Mynämäki	3 860	4 634	4 892	4 962	5 232	8 065	3 253	2 783	1 267	747	461	506
Rusko	303	387	300	300	236	319	261	259	403	231	159	282

Taulukko 1. Tietoon tulleet rikokset ja niiden selvittäminen. Muuttujina rikosryhmä ja teonkuvauksen tarkenne, tiedot, kunta ja vuosi. Tilastokeskus.

Edellisvuosiin verrattuna rikosten määrä on ollut vähenevä vuodesta 2018 alkaen, mutta vuoden 2022 vuoteen verrattuna määrä on hivenen noussut.

Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt muuttujina Epäillyn sukupuoli, Rikosryhmä ja teonkuvauksen tarkenne, Tiedot, Kunta, Syylliseksi epäillyn ikä ja Vuosi

	2019	2020	2021	2022	2023
Yhteensä					
RIKOKSET JA RIKKOMUKSET YHTEENSÄ					
Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt					
Nousiainen					
0 - 14	6	2	5	5	24
0 - 17	34	18	37	27	48
18 - 29	110	107	96	84	71
30 - 49	206	80	79	67	80
50 -	84	62	55	43	48
Masku					
0 - 14	10	24	36	54	16
0 - 17	54	83	91	99	85
18 - 29	142	194	244	116	156
30 - 49	302	263	164	110	72
50 -	279	281	74	42	42
Mynämäki					
0 - 14	24	42	55	22	41
0 - 17	74	94	102	58	76
18 - 29	469	355	194	121	120
30 - 49	892	644	203	137	138
50 -	1061	574	132	83	78
Rusko					
0 - 14	8	8	34	14	11
0 - 17	35	48	53	33	35
18 - 29	54	72	47	34	74
30 - 49	79	157	55	72	59
50 -	42	58	28	12	32

Taulukko 2. Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt. Muuttujina epäillyn sukupuoli, rikosryhmä ja teonkuvauksen tarkenne, kunta, syylliseksi epäillyn ikä ja vuosi. Tilastokeskus.

Nousiaisissa eniten selvitettyihin rikoksiin syyllisiksi epäiltyjä on ollut 30-49 -vuotiaissa (80) ja toiseksi eniten 18-29 -vuotiaissa (71). 0-17 -vuotiaiden selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä on vuonna 2023 ollut 48 ja alle 14- vuotiaiden määrä 24. Yli 50 vuotiaiden määrä on ollut 48.

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023
Rikoksista syyllisiksi epäillyt 0 - 14-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä info ind. 3893	Masku	yhteensä	19,1	26,4	9,4
	Mynämäki		48,9	17,9	37,0
	Nousiainen		5,6	5,7	27,9
	Rusko		24,6	10,9	7,9
Rikoksista syyllisiksi epäillyt 15 - 17-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä info ind. 3894	Masku		58,7	50,5	105,7
	Mynämäki		134,4	119,0	94,5
	Nousiainen		56,1	39,2	58,5
	Rusko		31,4	44,1	70,0
Rikoksista syyllisiksi epäillyt 18 - 20-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä info ind. 3895	Masku		40,6	116,5	34,7
	Mynämäki		257,6	97,8	72,9
	Nousiainen		57,6	106,1	
	Rusko		59,2		41,9

Taulukko 3. Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Rikoksista syyllisiksi epäillyt 0-14-vuotiaat/1000 vastaavan ikäistä, ind. 3593 (THL), Rikoksista syyllisiksi epäillyt 15-17-vuotiaat / 1000 vastaavan ikäistä ind. 3894 (THL), Rikoksista syyllisiksi epäillyt 18-20-vuotiaat / 1000 vastaavan ikäisistä (THL) (ind. 3895)

Rikoksista syyllisiksi epäiltyjä 0-14 v -vuotiaita suhteessa 1000 vastaavan ikäisistä on Nousiaisissa vuonna 2023 ollut 27,9%. Luku on verrokkikuntiin verrattuna toiseksi suurin. 15-17 -vuotiaiden osuus 1000 vastaavan ikäistä kohden Nousiaisissa on 58,5%. Tästä ikäryhmästä verrokkikuntiin verrattaessa luku on pienin. Rikoksista syyllisiksi epäillyt 18-20 -vuotiaat 1000 vastaavan ikäistä kohden vuoden 2023 lukua ei ole saatavilla, mutta vuoden 2022 luku on 106,1%. Mynämäkeen ja Maskuun verrattuna luku on toiseksi suurin.

3.2 Ikääntyneiden asumisen turvallisuuden kehittäminen

Turvallisuus koetaan eri tavalla eri elämän vaiheissa. Etenkin arkielämän turvallisuuden tunne vaihtelee ikäryhmittäin. Iän karttuessa ja toimintakyvyn heikentyessä arjen turvallisuus nousee yhä merkittävämpään rooliin. Ikäihmisten tapaturmien ehkäisy ja turvallinen asuminen luovat edellytyksiä mielekkääksi ja turvalliseksi koettuun elämään. Kodin turvallisuuteen vaikuttavat muiden muassa asunnon materiaalit ja sisäilman laatu.

Suomessa tapahtuu paljon tapaturmia kotona ja kodin lähiympäristössä verrattuna muihin läntisiin Euroopan unionin maihin. Suomi on Euroopan nopeimmin ikääntyvä maa. Vuonna 2060 yli 65-vuotiaiden määrän ennustetaan olevan jo 29 prosenttia koko väestöstä. Väestörakenteen muutos asettaa uudenlaisia vaatimuksia ikääntyneiden turvallisuudelle, sillä onnettomuuksien, tapaturmien ja rikosten seuraukset ovat usein huomattavasti vakavampia ikääntyneille kuin nuoremmalle väestölle.

Ikääntymisen myöhempisiin vaiheisiin lisääntyvä toimintakyvyn heikkeneminen lisää kaatumis- ja tapaturmariskiä. Ikääntyneet haluavat asua usein kodeissaan niin pitkään kuin mahdollista ja myös yhteiskunta korostaa kotihoidon ensisijaisuutta suhteessa laitoshiitoon. Koti onkin yleisin tapaturmapaikka ikääntyneiden keskuudessa.

Kaatumistapaturmat ovat merkittävin ikääntyneen väestönosan turvallisuusriski, yleisin ensihoitotehtävien syy ja kolmanneksi merkittävin väestön terveitä elinvuosia vähentävä tekijä Suomessa. Asumisturvallisuuden parantaminen tukee toimintakyvyn ylläpitämistä ja luo edellytykset asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Visio: Ikääntyneet voivat asua kodeissaan mahdollisimman pitkään turvallisesti.

Kaatumisista johtuvien lonkkamurtumien ja päävammojen määrä kääntyy laskuun, vaikka ikääntyneen väestön määrä kasvaa.

Indikaattorit

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä info ind. 3959	Masku	yhteensä	225,0	135,1	266,9
	Mynämäki		374,5	166,9	320,7
	Nousiainen		164,1	264,8	141,3
	Rusko		325,0	114,8	238,7
Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä info ind. 699	Masku		0,4	0,3	0,6
	Mynämäki		0,7	0,4	0,9
	Nousiainen			1,1	0,5
	Rusko		0,7	0,4	0,7

Taulukko 4. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä ja Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä (THL) (ind. 3959), Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneille, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL) (ind. 699)

Verrokkikuntiin verrattaessa Nousiaisissa on vähiten kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitojaksoja 65-vuotta täyttäneille 10 000 vastaavan ikäistä kohden. Myös lonkkamurtumien prosentuaalinen osuus 65-vuotta täyttäneillä vastaavan ikäisestä väestöstä on pienin verrokkikuntiin verrattuna.

3.3 Lähisuhdeväkivallan vähentäminen

Lähisuhdeväkivallalla tarkoitetaan väkivaltaa, jonka tekijänä on nykyinen tai entinen kumppani, perheenjäsen tai muu läheinen ihminen. Vain pieni osa lähisuhdeväkivallasta päättyy poliisin tietoon.

Lähisuhdeväkivallan uhrit ovat erityisen haavoittuva uhriryhmä, koska kynnyks hakea apua on korkea ja väkivallan uhka on usein jatkuvasti läsnä. Lähisuhdeväkivalta on usein ajan myötä raaistuva ilmiö.

Väkivallan pitkäaikaisseurauksia voivat olla mielenterveysongelmat, itsetuhoinen käyttäytyminen sekä alkoholin ja huumeiden väärinkäyttö. Suuri osa niistä, jotka käyttävät väkivaltaa aikuisena, ovat kasvaneet väkivaltaisessa ympäristössä. Lähisuhdeväkivallalla on laajat vaikutukset koko

perheeseen, mutta myös lähiympäristöön. Seurauksista aiheutuu henkisen kärsimyksen paljon myös muita vaikutuksia, kuten sairauspoissaoloja. Lähisuhdeväkivalta heijastuu usein lasten, niin pienempien kuin isompienkin, käytökseen.

Visio: Aiempaa harvempi aikuinen kohtaa väkivaltaa lähisuhteessa ja aiempaa harvempi lapsi kokee perheväkivaltaa. Tunnistetaan varhain tukea tarvitsevat henkilöt, ja katkaistaan alkanut väkivaltakierre ajoissa oikealla ja oikea-aikaisella tuella sekä palveluilla.

Indikaattorit:

Viranomaisten tietoon tulleen perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin muuttujina Uhrin ja epäillyn suhde, Hyvinvointialue, Uhrin sukupuoli, Tiedot, Uhrin ikä ja Vuosi

	2019	2020	2021	2022	2023
Yhteensä					
HVA05 Varsinais-Suomen hyvinvointialue					
Uhrin sukupuoli yhteensä					
Uhrien lukumäärä tapauksien mukaan (lkm.)					
0 - 6	55	53	72	71	126
0 - 17	174	160	205	233	518
7 - 12	72	59	85	115	158
13 - 17	47	48	48	47	234
18 -	678	821	896	810	1 018
18 - 20	60	20	42	46	73
21 - 29	165	180	270	184	143
30 - 39	194	286	234	242	257
40 - 49	131	138	164	153	276
50 - 59	77	112	126	114	155
60 - 69	31	63	35	45	79
70 -	20	22	25	26	35

Taulukko 5. Viranomaisten tietoon tulleen perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin muuttujina uhrin ja epäillyn suhde, hyvinvointialue, uhrin sukupuoli, tiedot, uhrin ikä ja vuosi

Taulukossa kuvataan koko Varsinais-Suomen hyvinvointialueen tasolla viranomaisten tietoon tulleen perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin eri ikäryhmiin jaoteltuna.

3.4 Hyvien väestösuhteiden edistäminen

Hyvillä väestösuhteilla tarkoitetaan sitä, että eri väestöryhmien välillä on positiivista vuoroaikutusta ja ryhmät suhtautuvat toisiinsa kunnioittavasti ja luottaen. Väestöryhmiä voivat olla esimerkiksi kielelliset, etniset, uskonnolliset ja vamma-ryhmät. Hyvät väestösuhteet perustuvat

myönteisiin asenteisiin, toimivaan vuorovaikutukseen, turvallisuuden tunteeseen ja osallistumiseen yhteiskunnassa.

Hyvien väestösuhteiden politiikka pyrkii vaikuttamaan yhteiskunnan toimintaan lisäämällä eri väestöryhmien keskinäistä kanssakäymistä yhdenvertaisesti, osallisuuden kokemuksia ja turvallisuuden tunnetta. Tämä voidaan saavuttaa esimerkiksi asenteisiin vaikuttamalla, turvallisuutta edistämällä, vuorovaikutusta lisäämällä ja parantamalla, konfliktinratkaisu- ja sovittelumenetelmiä käyttämällä sekä asumisen segregaaation ehkäisyllä.

Hyvien väestösuhteiden tukeminen edellyttää eriarvoisuutta luovien toimintatapojen tunnistamista ja purkamista sekä palveluiden ja toiminnan aktiivista kehittämistä siten, että ne soveltuvat kaikille. Paikallisella tasolla on tärkeä analysoida, mikä tukisi vasta maahan muuttaneiden ja Suomessa syntyneiden yhteistoimintaa asuinalueilla ja harrastuksissa.

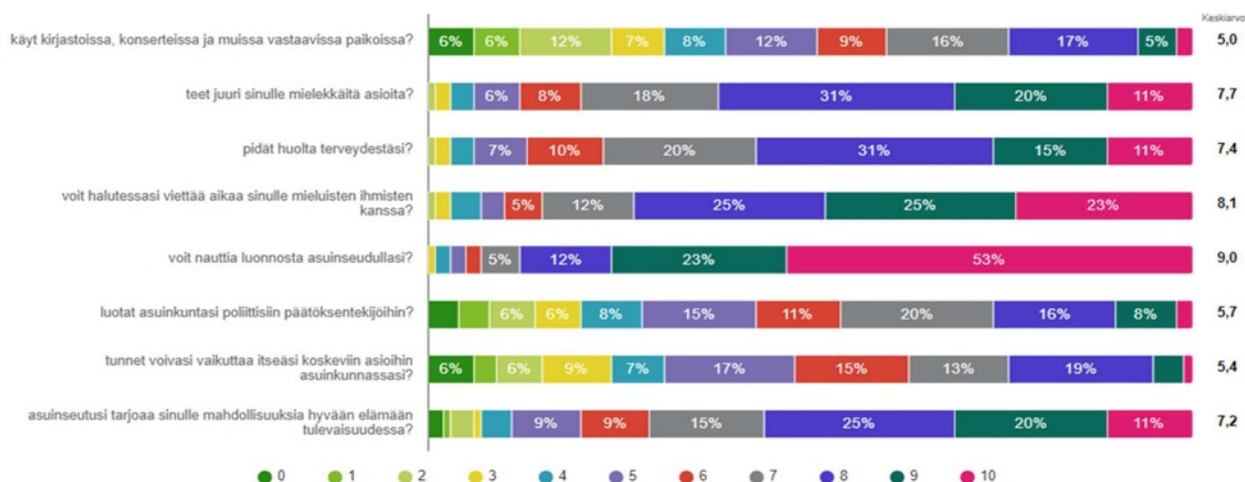
Visio: Taustoistaan riippumatta ihmiset elävät yhdessä ilman jännitteitä ja luottavat toisiinsa sekä yhteiskunnan instituutioihin.

Indikaattorit:

Kuinka paljon

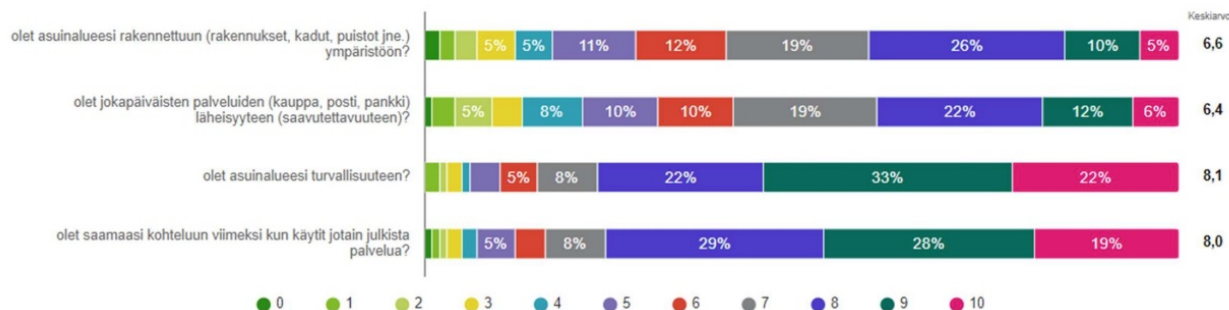
Paikallisen sosiaalisen hyvinvoinnin mittari/mittarin kehittäjä Sakari Kainulainen. 0=ei lainkaan 10=erittäin paljon

Vastaajien määrä: 333

Kuvio 2. Kuntalaisten paikallisten sosiaalisen hyvinvoinnin tila (kaikki ikäryhmät), osa 1

Kuinka tyytyväinen
0=ei lainkaan 10=erittäin tyytyväinen
Vastaajien määrä: 333

Kuvio 3. Kuntalaisten paikallisen sosiaalisen hyvinvoinnin tila (kaikki ikäryhmät) osa2

Vuoden 2024 kuntalaiskyselyn mukaisesti kuntalaiset olivat kaikkein tyytyväisimpiä mahdollisuuksiin nauttia luonnosta asuinseudulla (ka 9), mahdollisuuksiin halutessaan viettää aikaa itselle tärkeiden ihmisten kanssa (ka 8,1), asuinalueen turvallisuuteen (ka 8,1) ja saamaansa kohteluun julkisissa palveluissa (ka 8). Lisäksi tyytyväisiä oltiin itselle merkityksellisten asioiden tekemiseen (ka 7,7), omasta terveydestä huolehtimiseen (ka 7,4), asuinseudun tarjoamiin mahdollisuuksiin hyvään elämään tulevaisuudessa (ka 7,2), asuinalueen rakennettuun ympäristöön (ka 6,6) sekä jokapäiväisten palvelujen saavutettavuuteen (ka 6,4). Tyytymättömiä oltiin luottamukseen asuinkunnan poliittisiin päätöksentekijöihin (ka 5,7), tunteeseen voivansa vaikuttaa itseään koskeviin asioihin asuinkunnassa (ka 5,4) sekä kirjastoissa, konserteissa ja muissa vastaavissa paikoissa käymisen paljouteen (ka 5).

3.5 Alkoholista johtuvien turvallisuushaittojen ennaltaehkäisy

Alkoholista johtuvien turvallisuushaittojen ennaltaehkäisy tarkoittaa toimia, joilla pyritään vähentämään alkoholin käytöstä aiheutuvia riskejä ja haittoja yhteiskunnassa. Näitä haittoja voivat olla esimerkiksi väkivalta, onnettomuudet, tapaturmat ja järjestyshäiriöt. Ennaltaehkäisyyn kuuluu monenlaisia toimenpiteitä, kuten:

Päihdekasvatus ja valistus: Tiedon jakaminen alkoholin haitoista ja riskikäytöstä.

Varhainen puuttuminen: Riskikäytön tunnistaminen ja siihen puuttuminen ajoissa.

Hoitoonohjaus: Päihdeongelmaisten ohjaaminen hoidon piiriin.

Yhteistyö: Viranomaisten, järjestöjen ja elinkeinoelämän yhteistyö haittojen vähentämiseksi.

Lainsäädäntö ja valvonta: Alkoholilainsäädännön noudattamisen valvonta ja tarvittaessa tiukentaminen.

Indikaattorit

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023
Alaikäisten alkoholin ostot vähittäismyynnistä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-) info ind. 4879	Masku	yhteensä	9,1		
	Mynämäki				
	Nousiainen				
	Rusko				

Taulukko 6. Alaikäisten alkoholin ostot vähittäismyynnistä,

Taulukko 6. Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset

Taulukko 6. Päihteiden vaikutuksen alaisena tehdyistä rikoksista syyllisiksi epäillyt

Taulukko 6. Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, 8. ja 9. luokan oppilaista

Taulukko 6. Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Alaikäisten alkoholin ostot vähittäismyynnistä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-) (THL) (ind. 4879), Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1000 asukasta (THL) (ind. 3089), Päihteiden vaikutuksen alaisena tehdyistä rikoksista syyllisiksi epäillyt / 1000 asukasta (THL) (ind. 3896), Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL) (ind. 289)

Alaikäisten alkoholin ostoista vähittäismyynnistä ei ole saatavilla kuntakohtaista tietoa. Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset/1000 asukasta kohden Nousiaisissa on 2,1. Verrokkikuntiin verrattuna luku on hieman suurempi. Päihteiden vaikutuksen alaisena tehdyistä rikoksista syyllisiksi epäillyt/1000 asukasta kohden Nousiaisissa on 4,7. Ainoastaan Mynämäellä luku on suurempi verrokkikuntiin verrattaessa. tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa 8.-9. luokan oppilaista on Nousiaisissa 13,6%. Maskussa ja Ruskolla vastaavat luvut ovat huomattavasti pienempiä ja Mynämäellä hieman suurempi.

3.6 Julkisten tilojen ja asuin- ja elinympäristön turvallisuus

Turvallisesti rakennettu ympäristö kannustaa ihmisiä ottamaan paikkansa yhteisissä ulkotiloissa kuten kävelyreiteillä, kaduilla, puistoissa, joukkoliikenteessä ja muissa paikoissa ja palveluissa ilman, että tarvitsee pelätä.

Päivittäin käytetyn arkiympäristön turvallisuus vaikuttaa olennaisella tavalla ihmisten elämänlaatuun ja hyvinvointiin. Hyvällä rakennetun ympäristön suunnittelulla, suunnitelmien asianmukaisella toteutuksella ja hyvällä ylläpidolla turvallisuutta voidaan edistää.

Rakennetun ympäristön on hyvä kannustaa ihmisiä liikkumaan, viihtymään ja tapaamaan toisiaan kaupungeissa ja muissa yhdyskunnissa: kävelyreiteillä, kaduilla, pihoilla, puistoissa, joukkoliikenteessä sekä muissa paikoissa ja palveluissa.

Turvallisuus ei ole vain fyysisiä rakennelmia, vaan myös sosiaalista ja henkistä kokemista. Alueiden ja rakennusten suunnittelun tulisi lähteä siitä lähtökohdasta, että ihminen tuntee siellä olonsa tervetulleeksi ja turvalliseksi.

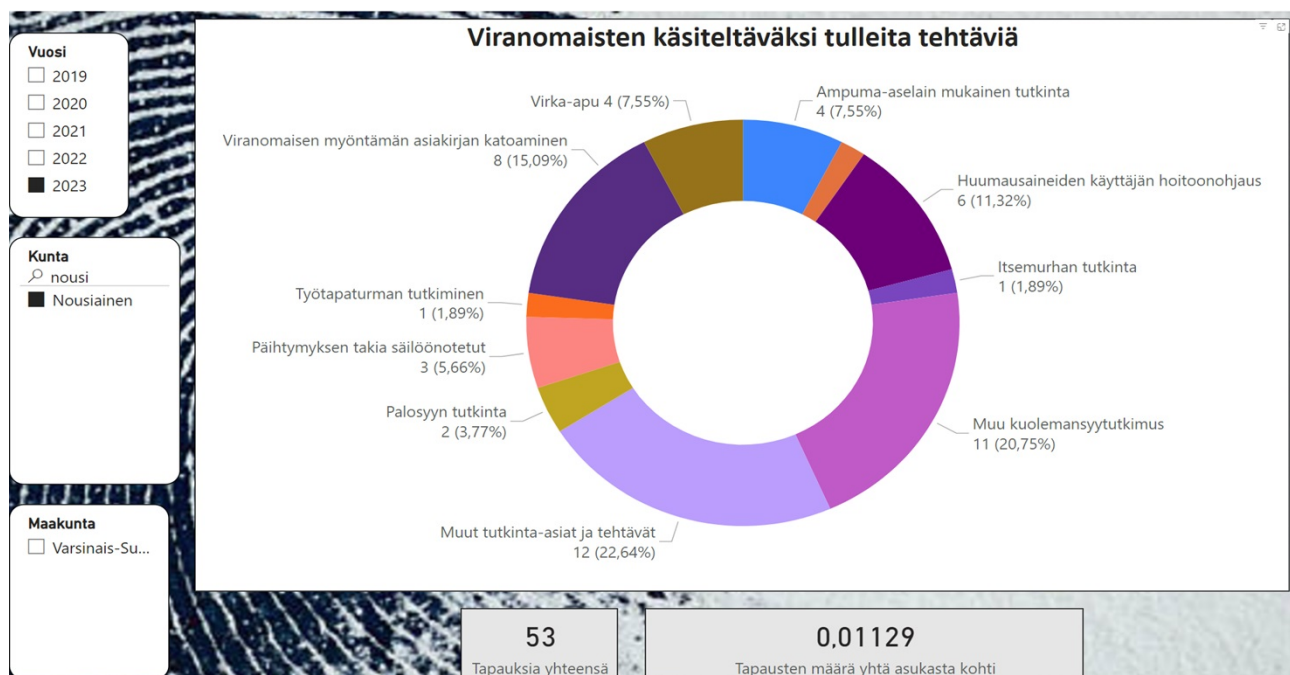
Asuin- ja elinympäristöillä on rikosten ehkäisyssä merkittävä rooli. Alueelliseen eriytymiskehitykseen tulee puuttua ja sitä tulee jatkossa ennaltaehkäistä pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti monialaisessa yhteistyössä, monialaisin menetelmin. Alueiden tulisi olla kaikkien asukkaiden käytössä riippumatta väestöryhmästä tai sosiaalisesta luokasta, tavoite saada kaikki osaksi yhteisöä.

Julkisiin tiloihin ja asuin- ja elinympäristön turvallisuuteen voidaan vaikuttaa esimerkiksi kiinnittämällä huomiota kaupunkikuvan viihtyisyyteen ja siisteyteen, joka lisää turvallisuuden tunnetta. Esimerkiksi riittävä valaistus ja ympäristön siisteys ovat turvallisuuden tunteeseen vaikuttavia tekijöitä.

Lisäksi voidaan tunnistaa paikat, joissa tapahtuu toistuvasti erilaisia yleiseen järjestyksen ja turvallisuuden häiriöitä tai onnettomuuksia ja muutetaan ne turvalliseksi.

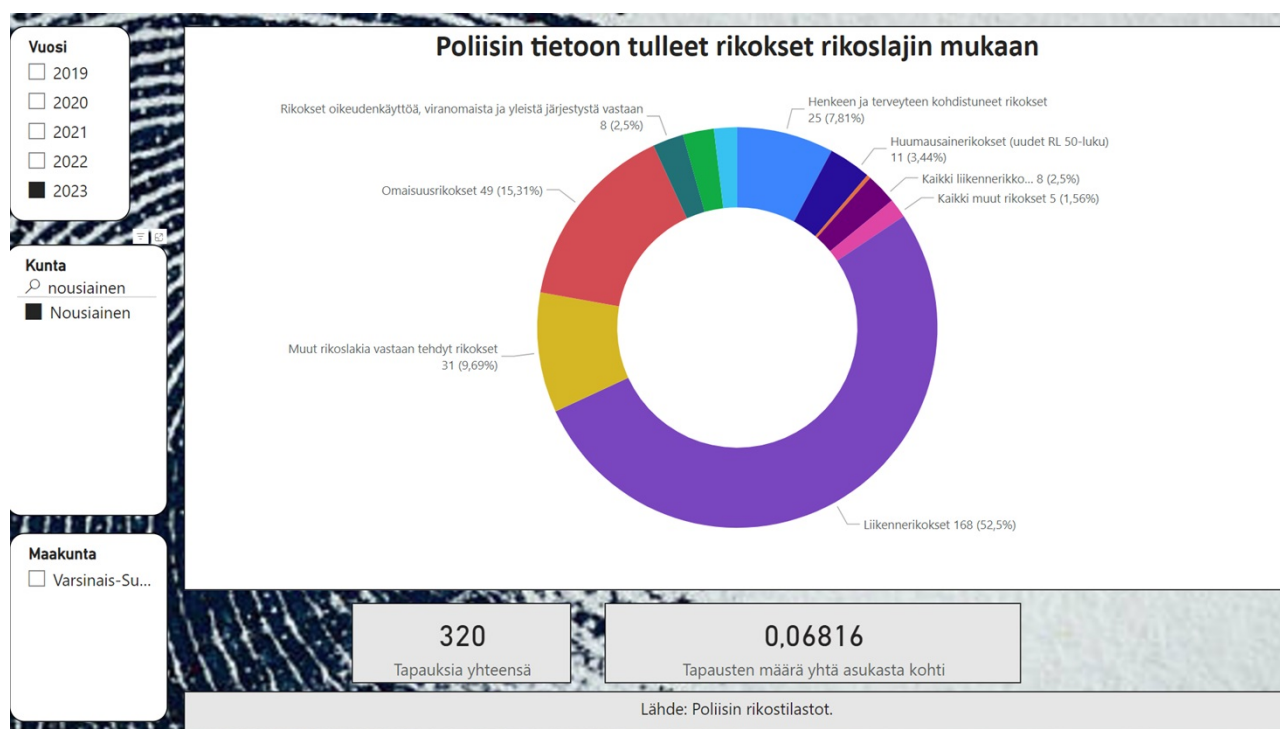
Visio: Ihmiset voivat liikkua yleisissä ja julkisissa tiloissa ilman pelkoa rikoksista, häiriöistä ja onnettomuuksista.

Vuonna 2023 viranomaisten käsiteltäviksi tulleista tehtävistä kolme suurinta syytä ovat olleet muut tutkinta-asiat ja tehtävät (12), muu kuolemansyytutkimus (11) ja viranomaisen myöntämän asiakirjan katoaminen. Kolme vähiten viranomaisten käsiteltäviksi tulleita tehtäviä aiheuttaneet syyt olivat palosyyntutkiminta (2), työtaturman tutkiminen (1) ja itsemurhan tutkinta (1).

Kuvio 4. Viranomaisten käsiteltäviksi tulleita tehtäviä. (Rikosten ja onnettomuuksien visuaalinen tietokanta, Rötös)

Nousiaisissa kolme suurinta poliisin tietoon tullutta rikoslajia vuonna 2023 ovat olleet liikenne rikokset (168), omaisuusrikokset (49) ja muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset (31). Kolme vähiten poliisin tietoon tullutta rikosta rikoslajin mukaan ovat vuonna 2023 olleet kaikki alkoholirikokset (1, oranssi), kaikki muut rikokset (5, pinkki) ja seksuaalirikokset (6, vaaleansininen).

Kuvio 5. Poliisin tietoon tulleet rikokset rikoslajin mukaan (Rikosten ja onnettomuuksien visuaalinen tietokanta, Rötös)

Kuntalaisten kokemus asuinalueen turvallisuudesta on korkea, keskiarvon ollessa 8,1 (Kuvio 3). Kuntalaisten paikallisen sosiaalisen hyvinvoinnin tila (kaikki ikäryhmät) osa2)

3.7 Liikenneturvallisuus

Nousiaisissa toimii liikenneturvallisuusryhmä, joka koostuu kunnan eri osastojen edustajista. Ryhmän tehtävänä on käsitellä havaittuja liikenneturvallisuuteen liittyviä ongelmakohtia, varmistaa tiedonkulku eri osastojen välillä ja kehittää yhteistä liikenneturvallisuustyötä.

Liikenneturvallisuusryhmässä on liikenneturvallisuuden edistämistä varten laadittu oma liikenneturvallisuussuunnitelma, joka löytyy kunnan [verkkosivuilta](#).

4 Turvallisuussuunnitelman painopisteet

Nousiaisten turvallisuussuunnitelman painopistealueet ovat:

Toimenpide	kuvaus	Vastuutaho(t)	Aikataulu	mittarit
Nuorten rikollisuuden vähentäminen	Valistustyö perusopetuksessa ja väärinkäytökseen puuttuminen.	Kaikki osastot	Jatkuva	Nuorten tekemien rikosten määrä vähenee.
Ikääntyneiden asumisen turvallisuuden edistäminen	Kunta on mukana Voimaa vanhuuteen-hankkeessa ja toteuttaa hankkeen toimintoja aktiivisesti.	Sivistysosasto, vapaa-aikatoimi	2025 (hanke päättyy)	Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65-vuotta täyttäneillä vähenevät.
Lähisuhdeväkivallan vähentäminen	Kunnassa pilotoidaan väkivallan ehkäisyn koulutuspilottia v. 2025	Sivistysosasto, vapaa-aikatoimi, nuorisotoimi	2025	Koulutukseen osallistuneiden määrä ja arviot koulutuksesta.
Hyvien väestösuhteiden edistäminen	Kunta huolehtii siitä, että tapahtumia järjestetään kaikille kuntalaisille.	Vapaa-aikatoimi	Jatkuva	Järjestetyt tapahtumat ja saatu palaute.
Alkoholista johtuvien turvallisuushaittojen ennaltaehkäisy	Päihdekasvatus varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, ehkäisevän päihdetyön moniammatillisen yhteistyön toteutuminen.	Ehkäisevän päihdetyön työryhmä	Jatkuva	Päihdekasvatuksen toteutuminen, ehkäisevän päihdetyön työryhmän aktiivinen työskentely.
Julkisten tilojen ja asuin- ja elinympäristön turvallisuus	Kunnan omistamia tiloja valvotaan ja mahdollisiin väärinkäyttöihin puututaan.	Kaikki toimialat	Jatkuva	Kameravalvonnan lisääminen ja valvonnasta tiedottamisen lisääminen.

Turvallisuussuunnitelman toimenpiteiden seuranta ja arviointi

Turvallisuussuunnitelman alaisten toimenpiteiden etenemisestä ja turvallisuuden nykytilasta raportoidaan osana hyvinvointikertomuksen vuosiraporttia. Raporttia hyödynnetään myös turvallisuustyön ohjaamisessa ja sen vaikutusten arvioinnissa. Turvallisuussuunnitelman toimenpiteiden arvioinnista vastaa kunnassa johtoryhmä.

5 Lähteet

Sisäministeriö. 2019. Turvallisuutta kaikkialla- paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset. Sisäministeriön julkaisuja 2019:2. Saatavilla https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161278/SM_2_2019_Turvallisuutta%20kaikkialla.pdf?sequence=1&isAllowed=y Viitattu 21.11.2024

Tilastokeskus. Rikos- ja pakkokeinotilasto. Saatavilla: https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__rpk/ Viitattu 21.11.2024

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 21.11.2024

Vertikal.fi. Rikosten ja onnettomuuksien visuaalinen tietokanta, Rötös. Viitattu 21.11.2024.